

Коментарі
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
щодо звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми
39896 Економіка бізнесу (рівень вищої освіти Бакалавр, спеціальність 051 Економіка)

Ми щиро вдячні експертам за ґрунтовний аналіз, змістовне обговорення й відзначені сильні сторони ОП «Економіка бізнесу». Співпраця з експертною групою була продуктивною. Рекомендації певною мірою вказали перспективи розвитку програми і слугуватимуть покращенню її реалізації та вдосконаленню відповідно до цілей ОП. Водночас ми маємо певні пояснення та заперечення щодо окремих позицій звіту.

Звіт ЕГ	Коментар КНУТШ
<p>Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення</p> <p>Слабкі сторони:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Недостатньо конкретизовано мету та основний фокус ОПП. 2. Потребує доопрацювання і уточнення матриця відповідності програмних результатів навчання з урахуванням рекомендацій стейкхолдерів. 3. Відсутнє інформування здобувачів щодо процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. 4. Обмежені можливості участі здобувачів вищої освіти до програм міжнародної співпраці та в міжнародній академічній мобільності, які б відповідали змісту ОПП. 5. Неохоплення системою анкетувань усіх учасників освітнього процесу (роботодавців, НПП тощо). 6. При розробці програми фахового вступного іспиту на ОПП при вступі на другий курс потребує врахування специфіки дисциплін, які викладаються на першому курсі ОПП. 7. Практична підготовка за ОПП має враховувати сучасні тренди щодо реалізації механізму дуальної освіти, спрямованого на подальше працевлаштування випускників. 8. Недостатньо відображені можливості до підвищення кваліфікації викладачів на сайті ЗВО. 9. Просвітницька робота, щодо прав і обов'язків ведеться переважно серед здобувачів 1 курсу навчання. <p>Рекомендації:</p>	<p>Із наведеним переліком слабких сторін, недоліків та рекомендацій повністю погодитися не можемо. Крім того, у звіті ЕГ зазначено, що недоліки «не є суттєвими». Конкретні пояснення чи заперечення щодо пунктів викладено:</p> <p>пункт 1, – у коментарях до критерію 1, 2 – у коментарях до критерію 2, 3 – у коментарях до критерію 3, 4 – у коментарях до критерію 4, 5 – у коментарях до критерію 8, 6, 7 – у коментарях до критерію 3, 8 – у коментарях до критерію 6, 9 – у коментарях до критерію 9.</p>

<i>Звіт ЕГ</i>	<i>Коментар КНУТШ</i>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Конкретизувати мету ОПП та її фокус при доопрацюванні проекту на наступний навчальний рік, а саме, при висвітленні особливостей освітньої складової та її якісних відмінностей, зробивши акцент на конкурентних перевагах даної ОПП. 2. Удосконалити матрицю відповідності програмним результатам навчання, освітнім компонентам, методам навчання та оцінювання з метою забезпечення досягнення стійких ПРН достатньою кількістю ОК. 3. Вдосконалити правила і процедури визнання результатів навчання у неформальній освіті в КНУТШ та посилити інформування здобувачів щодо можливості визнання результатів навчання у неформальній освіті. Запровадити моніторинг реалізації виконання даного плану та процедури визнання результатів навчання неформальної освіти. 4. Активізувати процес залучення здобувачів до участі у програмах міжнародної академічної мобільності, у міжнародних проектах та програмах. 5. Розробити систему опитування для інших учасників освітнього процесу, крім здобувачів ВО, більш ґрунтовно оприлюднювати результати анкетувань саме у розрізі конкретних ОПП. 6. Потребує нормативного закріплення встановлення максимального обсягу академічної різниці при вступі на другий курс. 7. Розширити перелік баз практик від університету з урахуванням подальшого працевлаштування випускників і забезпечити формалізацію фактично реалізованих елементів дуальної освіти для популяризації ОП серед абітурієнтів. 8. Посилити поінформованість сайту факультету та кафедри щодо потенціалу підвищення кваліфікації викладачів і співробітників. 9. Розширити просвітницьку роботу серед інших курсів навчання щодо їх прав та обов'язків. 	

<i>Звіт ЕГ</i>	<i>Коментар КНУТШ</i>
<p>Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми</p> <p>Загальний аналіз щодо Критерію 1:</p> <p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.</p> <p>Сильні сторони: ОП відповідає місії і стратегії ЗВО, ініційована на основі ґрунтовного аналізу тенденцій економічної освіти і ринку праці із залученням роботодавців, випускників, академічної спільноти та громадських організацій, враховує досвід вітчизняних і закордонних ЗВО, що мають подібне спрямування. Заявлені ПРН і компетентності відповідають затвердженому Стандарту вищої освіти. Процес вдосконалення програми відбувається з урахуванням здобувачів, які залучаються до обговорення безпосередньо на зустрічі робочої групи, так і шляхом опитування, вибору вибіркової складової тощо.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.</p> <p>Слабкі сторони:</p> <p>1. Недостатньо конкретизовано мету та основний фокус ОПП. Рекомендації: 1. Конкретизувати мету ОПП та її фокус при доопрацюванні проекту на наступний навчальний рік, а саме, при висвітленні особливостей освітньої складової та її якісних відмінностей, зробивши акцент на конкурентних перевагах даної освітньо-професійної програми та відповідно до Стратегії розвитку КНУТШ. 2. З метою системного моніторингу розвитку ОП вважаємо за доцільне створення дорадчого органу на постійній основі з числа стейкхолдерів, що дасть можливість комплексно врахувати усі пропозиції і забезпечити кращу відповідність ОК заявленим ПРН.</p> <p>Рівень відповідності Критерію 1.</p> <p>Рівень В</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1. У ході роботи з критерієм 1, ЕГ дійшла до висновку, що ОП “Економіка бізнесу” має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за</p>	<p>1. Вважаємо за доцільне надати уточнюючу інформацію на зауваження ЕГ щодо недостатньої конкретизації мети та основного фокусу ОПП.</p> <p>Мета програми – підготовка висококваліфікованих фахівців у сферах бізнесу та економіки підприємства, що володіють базовими теоретичними знаннями щодо бізнес-середовища функціонування підприємств, конкурентного, виробничого, кадрового, організаційно-управлінського, інфраструктурного, фінансового потенціалу та спеціальними навичками економічного аналізу, оцінки ефективності інвестиційних проектів, оцінки вартості активів різних видів, маркетингового аналізу ринкового середовища – сформульована таким чином, що охоплює весь спектр професійного поля діяльності майбутніх фахівців. Фокус програми полягає зокрема, в такому: 1) відповідність програми лідерському статусу КНУ імені Тараса Шевченка та його унікальній місії в освітньому середовищі країни – підготовка конкурентоспроможних кадрів найвищої кваліфікації для сучасного бізнесу, здатних реагувати на економічні, екологічні, політичні, соціальні виклики глобального світу; 2) програма сформована як оптимальне поєднання фундаментальної теоретичної підготовки з практичною підготовкою на основі проблемно-орієнтованого навчання як відповідь мегатренду сучасного ринку праці; 3) унікальний профіль загальних і спеціальних компетентностей майбутніх випускників ОПП та його реалізація через набуття достатнього рівня цифрових навичок, системного креативного мислення, вільне володіння іноземною мовою за рахунок викладання окремих дисциплін іноземною мовою.</p> <p>Разом з тим, зміст і процес підготовки нового проекту програми передбачає оновлення усіх її складових, у т.ч. й конкретизацію мети ОПП та її фокусу відповідно до нових тенденцій і мегатрендів ринку праці, пропозицій усіх груп стейкхолдерів тощо.</p> <p>Р1. Розробники освітньої програми реалізують корисну рекомендацію ЕГ конкретизувати мету ОПП та її фокус при формуванні наступної редакції освітньої програми (а саме, при висвітленні особливостей освітньої складової та її якісних відмінностей, зробивши акцент на конкурентних перевагах даної освітньо-професійної програми та відповідно до Стратегії розвитку КНУТШ). Зауважимо, що в січні 2022 року наказом ректора було введено в дію нову редакцію ОП (№120-32 від 25.02.2022 р.), у якій відбулися помітні зміни в переліку не тільки вибірових, але й обов’язкових компонент, що відображено в історії розвитку програми та п. 8.2 звіту самооцінювання. Практика перегляду та якісного вдосконалення змісту ОП, передбачена нормативними документами КНУТШ відповідно до принципів автономії класичного університету, інформація про які була надана у звіті самооцінювання та додаткових документах запиту, не передбачає безпосереднього зв’язку термінів процесу перегляду освітніх програм із початком нового навчального року, а детермінована нагальними потребами і виявленими рекомендаціями стейкхолдерів програми.</p>

Звіт ЕГ	Коментар КНУТШ
<p>підкритеріями 1.1 - 1.4. та відповідає рівню В. До сильних сторін можна віднести відповідність ОП місії і стратегії ЗВО, залучення до її розробки і розвитку здобувачів, роботодавців, випускників, академічної спільноти та громадських організацій, врахування передового досвіду вітчизняних та закордонних ЗВО.</p> <p>Слабкі сторони: 1. Недостатньо конкретизовано мету та основний фокус ОПП.</p> <p>Рекомендації: 1. Конкретизувати мету ОПП та її фокус при доопрацюванні проекту на наступний навчальний рік, а саме, при висвітленні особливостей освітньої складової та її якісних відмінностей, зробивши акцент на конкурентних перевагах даної освітньо-професійної програми та відповідно до Стратегії розвитку КНУТШ.</p> <p>2. З метою системного моніторингу розвитку ОП вважаємо за доцільне створення дорадчого органу на постійній основі з числа стейкхолдерів, що дасть можливість комплексно врахувати усі пропозиції і забезпечити кращу відповідність ОК заявленим ПРН. Рекомендації є цілком досяжними і відповідають загальним прагненням учасників панельних дискусій з боку ЗВО.</p>	<p>P2. Вважаємо несвочасною рекомендацію щодо створення на постійній основі дорадчих органів з числа стейкхолдерів. На факультеті уже створені три дорадчі органи з метою ефективної реалізації усіх освітніх програм моніторингу їх розвитку: Центр кар'єри та працевлаштування (https://bit.ly/3Ra8qDn); Експертна Рада роботодавців та випускників ЕФ (https://bit.ly/3CTOuQZ); Асоціація випускників та друзів Економічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка (Alumni club EF) (https://econom.univ.kiev.ua/faculty/alumni-club/). Їх назви, підгрунтя діяльності та призначення у процесі підвищення якості освітнього процесу чітко зазначені у п. 1.2, 8.5, 8.6 звіту самооцінювання.</p> <p>Крім того, для цілей системного моніторингу розвитку ОП, кафедрою створена окрема опція, а саме скринька пропозицій, про яку неодноразово згадувалось у ВСО. Скринька пропозицій оприлюднена на сайті факультету та є доступною для всіх груп стейкхолдерів ОП.</p> <p>Усвідомлюючи важливість фахової думки ЕГ, група забезпечення ОП використовує цю рекомендацію у частині можливості комплексно врахувати усі пропозиції дорадчих органів, щоб забезпечити кращу відповідність ОК заявленим ПРН.</p> <p>Таким чином, вважаємо, що підстав для зниження оцінки за Критерієм 1 до рівня В немає, і, враховуючи безумовно інноваційний характер програми (докладно описаний у звіті експертів), ми вважаємо за можливе оцінити дану ОП за цим критерієм на А.</p>
<p>Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми</p> <p>Загальний аналіз щодо Критерію 2:</p> <p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.</p> <p>Сильні сторони: Зміст і структура ОП відповідають опису предметної області, визначеної стандартом 051 Економіка і націлені на формування відповідних професійних і загальних компетентностей. Нормальний розподіл навчального навантаження здобувачів. До викладання професійно-орієнтованих дисциплін випусковою кафедрою залучаються фахівці-практики. При реалізації ОП активно впроваджується політика розвитку soft skills через активні методи навчання (ділові ігри, бізнес-кейси, групову дискусію, створення презентацій, тренінг), залучення до наукової роботи та різного роду активностей та суспільної роботи.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо</p>	<p>P1. Вважаємо слушною та актуальною рекомендацію ЕГ про необхідність доопрацювання та уточнення матриці відповідності освітніх компонент програмним результатам навчання з урахуванням рекомендацій стейкхолдерів з огляду на значну динамічність ринку праці в умовах постковідних та повоєнних викликів. Так само у контексті подальшого розвитку ОП урахуємо конкретну рекомендацію удосконалити матрицю відповідності програмним результатам навчання, освітнім компонентам, методам навчання та оцінювання з метою забезпечення досягнення стійких ПРН достатньою кількістю ОК.</p> <p>P2. Разом з тим, рекомендацію щодо розширення баз практик від університету з урахуванням працевлаштування випускників сприймаємо лише як настанову ЕГ підтримувати ті кращі традиції, які склались у цій сфері. Підтвердження успішної систематичної діяльності надавались за критерієм щодо практичної підготовки як у звіті самооцінювання (п. 1.5, п. 2.7), так і додаткових підтверджуючих посиланнях і документах на запит ЕГ. За 2021 – 2022 н.р. кафедрою економіки підприємства було укладено 41 короткострокову, та використовувалось 4 довгострокових угоди з підприємствами та групами, об'єднаннями підприємств, що виступали об'єктами виробничої практики. Короткострокові угоди у переважній більшості випадків</p>

Звіт ЕГ	Коментар КНУТШ
<p>удосконалення у контексті Критерію 2.</p> <p>Слабкі сторони: 1. Потребує доопрацювання і уточнення матриця відповідності програмних результатів навчання з урахуванням рекомендацій стейкхолдерів. 2. Відсутність формалізації елементів дуальної освіти. Рекомендації: 1. Удосконалити матрицю відповідності програмним результатам навчання, освітнім компонентам, методам навчання та оцінювання з метою забезпечення досягнення стійких ПРН достатньою кількістю ОК. 2. Розширити перелік баз практик від університету з урахуванням подальшого працевлаштування випускників і забезпечити формалізацію фактично реалізованих елементів дуальної освіти для популяризації ОП серед абітурієнтів.</p> <p>Рівень відповідності Критерію 2. Рівень В</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2. У ході роботи з критерієм 2, ЕГ дійшла до висновку, що ОП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 2.1 - 2.9. та відповідає рівню ОП за змістом, обсягом, структурою відповідає законодавству, предметній області, забезпечує можливість індивідуальної траєкторії навчання. Структура і послідовність ОК логічна. ЗВО в межах даної ОП забезпечує достатній рівень практичної підготовки, розвитку soft skills. Позитивними практиками є загальноуніверситетський каталог вибіркових дисциплін, різноманіття практик розвитку soft skills, поєднання науки і навчання, залучення фахівців-практиків до проведення занять.</p> <p>Рівень відповідності Критерію 2. Рівень В.</p> <p>Слабкі сторони: 1. Потребує доопрацювання і уточнення матриця відповідності програмних результатів навчання з урахуванням рекомендацій стейкхолдерів. 2. Відсутність формалізації елементів дуальної освіти. Рекомендації: 1. Удосконалити матрицю відповідності програмним результатам навчання, освітнім компонентам, методам навчання та оцінювання з метою забезпечення досягнення стійких</p>	<p>укладаються із тими підприємствами, на яких студенти мають перший досвід працевлаштування під час навчання. Представники роботодавців, у тому числі ті, що на систематичній основі приймають студентів на практику за договорами, були присутні на фокус-групах (ПрАТ «Карлсберг Україна», СПМСПУ, ТОВ «Нова пошта») та мали змогу засвідчити позитивну зворотню оцінку компетентностей здобувачів освіти з боку роботодавців, що, на нашу думку, відображає зазначену як бажану ЕГ формалізацію елементів дуалізації освіти.</p> <p>За ОП фактично реалізовані елементи дуальної освіти мають чітку формалізацію: за результатами проходження виробничої практики здобувачі освіти готують звіт та презентують його, результати роботи відображаються в індивідуальному навчальному плані студента та в додатку до диплома. Залучення до викладання лекторів-практиків (імена яких зазначено у ВСО) передбачає виконання низки практичних завдань, які оцінюються як складова частина вивчення ОК і впливають на кінцеву оцінку за ОК, яка відображається в додатку до диплома.</p> <p>Таким чином, гарант та група забезпечення ОП наголошує на реалізації елементів дуальної освіти на високому рівні, результати яких є чітко формалізованими, відповідно до розроблених Університетом норм та положень. Все інше дає підстави говорити не про елементи дуальної освіти, а про окрему форму здобуття освіти – дуальну, форму яка протиставляється інституційній (очній, заочній – див. закон України Про вищу освіту). ОП за дуальною формою здобуття освіти передбачає створення окремої ОП, реалізація якої здійснюється в інший спосіб і є значно відмінною від очної чи заочної форм навчання. Тому, з огляду на вище викладену інформацію, а також з посиланням на результати роботи на фокус-групах та результати опитування стейкхолдерів, вважаємо, що кафедра має достатньо широкий перелік баз практики, з урахуванням того факту, що значна частина випускників ОП належить до категорії роботодавців, з якими підписані договори щодо надання баз практики для здобувачів освіти; елементи дуальної освіти за ОП (денної та заочної ф.н.ч.) реалізуються якісно та повноцінно, є чітко формалізованими та прозорими для всіх груп стейкхолдерів, в тому числі, і для абітурієнтів.</p>

<i>Звіт ЕГ</i>	<i>Коментар КНУТШ</i>
<p>ПРН достатньою кількістю ОК. 2. Розширити перелік баз практик від університету з урахуванням подальшого працевлаштування випускників і забезпечити формалізацію фактично реалізованих елементів дуальної освіти для популяризації ОП серед абітурієнтів. Рекомендації є досяжними.</p>	
<p>Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання</p> <p>Загальний аналіз щодо Критерію 3: Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.</p> <p>Сильні сторони: Правила прийому на ОП «Економіка бізнесу» оприлюднено у відкритому доступі на офіційному веб-сайті КНУТШ у розділі «Приймальна комісія/Основне для вступу/Правила прийому» (https://bit.ly/3EVM6Ps), є чіткими й зрозумілими, враховують особливості ОП, що відбито у системі вагових коефіцієнтів для конкурсних предметів, та не мають дискримінаційного характеру. Актуальну для абітурієнтів інформацію щодо нормативної та процедурної складових приймальної компанії Вступ-2022 до КНУТШ розміщено на офіційному веб-сайті університету у розділі «Абітурієнтам/Приймальна комісія» (https://vstup.knu.ua/). КНУТШ укладено договори про міжнародне та внутрішнє наукове, педагогічне і культурне співробітництво, активно працюють програми міжнародної академічної мобільності. Процедура визнання результатів навчання,</p>	<p>1. Реагуючи на вказання ЕГ на слабкі сторони ОП, пов'язані із ускладненою для зовнішнього користувача навігацією офіційним веб-сайтом КНУТШ для пошуку актуальної інформації про структуру і зміст ОП «Економіка бізнесу», профільну кафедру та відповідні рекомендації, зазначимо, що:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оскільки в Університеті одночасно реалізовується понад 500 програм, розміщення інформації по ним на центральному сайті визнано недоцільним – інформація по програмам розміщується на сайтах провайдерів програм (на сайтах факультетів та інститутів). - наразі вже розроблений та запускається новий сайт економічного факультету. Таким чином, активні посилання зі стартової веб-сторінки КНУТШ на нову ефективну інформаційну структуру веб-ресурсу факультету, кафедр й ОП з часом буде оновлено. <p>2. Зауваження щодо врахування результатів та популяризації неформальної освіти вважаємо дещо передчасним – ЗВО України отримали право визнавати результати неформальної та інформальної освіти лише 23 вересня 2022 року – до того часу будь-які визнання РН неформальної/інформальної освіти як окремих частини програми були незаконними. У поточний момент часу на данній ОП є багато напрацювань щодо врахування фахових результатів, здобутих шляхом неформальної освіти, у рамках окремих обов'язкових дисциплін, про свідчать приклади, наведені у п. 3.6 звіту самооцінювання та додаткових документах, наданих на запит ЕГ. У цьому зв'язку рекомендація ЕГ щодо додаткової формалізації вимог та правил подібних процедур врахування/перезарахування у робочих програмах навчальних дисциплін</p>

Звіт ЕГ	Коментар КНУТШ
<p>отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, має інституційний і системний характер, є чіткою, прозорою та зрозумілою для здобувачів ОП, забезпечує їх надійність і валідність, повною мірою відповідає принципам об'єктивізму, студентоцентризму та автономії ЗВО, актуальна інформація про програми академічної мобільності регулярно й своєчасно доводиться до відома здобувачів ОП. ЕГ позитивно відмічає: високу активність здобувачів ОП як учасників різноманітних програм міжнародної академічної мобільності (попри ускладнення у зв'язку з карантинними обмеженнями під час пандемії 2019-2021рр. та військовою агресією від 24.02.2022); фаховість програм стажування; географію зарубіжних університетів-партнерів; ініціативу НПП профільної кафедри і гаранта ОП щодо активізації провадження принципів врахування РН, отриманих здобувачами ОП у неформальній освіті, в систему формальної освіти згідно з навч. планом ОП і рекомендує локально (до офіційної ухвали відповідного Положення КНУТШ) формалізувати вимоги й правила подібних процедур врахування/перезарахування у робочих програмах навч. дисциплін.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.</p> <p>Слабкі сторони: ЕГ звертає увагу на ускладнену для зовнішнього користувача навігацію офіційним веб-сайтом КНУТШ для пошуку актуальної інформації про структуру і зміст ОП «Економіка бізнесу», профільну кафедру; як рекомендація, оновити активні посилання зі стартової веб-сторінки КНУТШ на веб-сторінку ЕФ, на якій вже створено ефективну інформаційну структуру веб-ресурсу факультету, кафедр й ОП. Для категорії вступників на ОП на основі документів коледжу для збереження якості їх підготовки й вирівнювання освітньої траєкторії ЕГ рекомендує для підсилення ключових ПРН, які забезпечуються окремими ОК 1-2 курсів, розглянути доцільність і можливість ввести практику компенсаційних експрес-курсів з цих базових ОК.</p>	<p>виглядає слушною.</p> <p>На виконання вимог наказу МОН України за №130 від 16.03.2022 р. Університет сформував робочу групу для розробки свого документу з цього питання (розпорядження ректора №74 від 14.09.2022 року). Розроблений робочою групою проект Положення «Про валідацію і визнання результатів навчання здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка» (в Університеті є 2 коледжі) проходить етап обговорення і буде поданий на затвердження Вченою Радою до завершення 1-го семестру 2022/2023 навчального року.</p> <p>Принагідно зазначимо, що оскільки до цього часу перезарахування результатів здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти як цілісних компонент програми в Університеті не здійснювалось, то загроз втрати якості освіти за програмою не виникало.</p> <p>Інформацію щодо можливостей врахування досягнень, отриманих у неформальній освіті через зарахування певної кількості балів на певній ОК, порядок та особливості, студенти отримують від викладача на початку викладання цієї дисципліни, або по мірі появи специфічних курсів, які можуть істотно посилити відповідні компетентності здобувача.</p> <p>Водночас, звертаємо увагу шановних експертів що рекомендація «активніше популяризувати, мотивувати й заохочувати здобувачів ОП щодо участі у заходах і проєктах з неформальної освіти» є щонайменше дивною - перед програмою формальної освіти не стоїть і не може стояти завдання популяризації неформальної освіти. Визнання неформальної освіти дійсно створює для здобувачів освіти додаткові можливості формування освітньої траєкторії, однак жодних гарантій щодо якості така освіта не дає.</p> <p>3. Рекомендація ЕГ щодо доцільності і можливості ввести практику компенсаційних експрес-курсів з деяких базових ОК 1-2 курсів для підсилення ключових ПРН, які ними забезпечуються, може бути розглянута групою забезпечення ОП через призму її бажаного кінцевого результату. Оскільки йдеться про додаткові курси для вступників на 3 курс з рівня молодший спеціаліст (молодший бакалавр), то факультет враховує те, яка кількість осіб вступає у той чи інший період на ОП, а також академічну різницю у годинах, яка виникає у вступників із фахових коледжів. Так, у період 2020 – 2022 рр. щорічний набір на 3 курс денної форми навчання складає 3 – 5 осіб щорічно. Відтак більш виправданою може бути практика надання серії індивідуальних консультацій для вступників із фахових коледжів з тих дисциплін, за якими виникає академічна різниця, та керівництвом написанням і захистом курсової</p>

<i>Звіт ЕГ</i>	<i>Коментар КНУТШ</i>
<p>ЕГ рекомендує активніше популяризувати, мотивувати й заохочувати здобувачів ОП щодо участі у заходах і проєктах з неформальної освіти та мобільності (на кафедральних, факультетських, університетських та інших ресурсах), а також НПП з групи забезпечення щодо урізноманітнення форм та методів освітнього процесу за даною ОП та задля релевантного врахування цих РН під час викладання дисциплін у формальній освіті.</p> <p>Рівень відповідності Критерію 3. Рівень В</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3. Загалом, освітня програма має значний рівень узгодженості за підкритеріями 3.1, 3.2 і 3.3 та достатньо мірою узгоджена за підкритерієм 3.4, так як бажано активізувати залучення здобувачів до моніторингу освітніх і професійних платформ (проєкти, молодіжні обміни, тренінги, школи розвитку тощо) та участі у них з можливістю отримати додаткові hard skills, soft skills і transferable skills, які доповнюють й урізноманітнюють ПРН, які декларуються цією ОП. Застосування цілісного підходу в оцінюванні виявлених фактів та їх контексту дозволило встановити, що освітня діяльність за програмою «Економіка бізнесу» загалом відповідає Критерію 3 з недоліками, що не є суттєвими.</p> <p>Слабкі сторони: 1) ЕГ звертає увагу на ускладнену для зовнішнього користувача навігацію офіційним веб-сайтом КНУТШ для пошуку актуальної інформації про структуру і зміст ОП «Економіка бізнесу», профільну кафедру.</p> <p>Рекомендації: 1) Оновити активні посилання зі стартової веб-сторінки КНУТШ на веб-сторінку ЕФ, на якій вже створено ефективну інформаційну структуру веб-ресурсу факультету, кафедр й ОП. 2) Для категорії вступників на ОП на основі документів коледжу для збереження якості їх підготовки й вирівнювання освітньої траєкторії ЕГ рекомендує для підсилення ключових РРН, які забезпечуються окремими ОК 1-2 курсів, розглянути доцільність і можливість ввести практику компенсаційних експрес-курсів з цих базових ОК. 3) Популяризувати, мотивувати й заохочувати</p>	<p>роботи, що у підсумку забезпечить належне формування відповідних ПРН.</p>

<i>Звіт ЕГ</i>	<i>Коментар КНУТШ</i>
<p>здобувачів ОП щодо участі у заходах і проєктах з неформальної освіти та мобільності (на кафедральних, факультетських, університетських та інших ресурсах), а також НПП з групи забезпечення щодо урізноманітнення форм та методів освітнього процесу за даною ОП та задля релевантного врахування цих РН під час викладання дисциплін у формальній освіті. Рекомендації є досяжними.</p>	
<p>Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою</p> <p>Загальний аналіз щодо Критерію 4:</p> <p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.</p> <p>Сильні сторони:</p> <p>Перевагою даної ОП є активна участь викладачів та студентів у науковій діяльності, зокрема щодо публікації тез доповідей і наукових статей. Здобувачі поінформовані щодо структури навчальних дисциплін, критеріїв оцінювання за компонентами, порядку і термінів здійснення контрольних заходів. Під час карантину і воєнного стану організовано дистанційне навчання. Студенти мають можливість здійснювати публікації у виданнях університету і це заохочується викладачами. Враховуються побажання роботодавців, випускників, викладачів і студентів щодо змісту ОП і організації навчального процесу. Відбувається щорічне оновлення і перегляд РПНД. Перспективним є участь викладачів кафедри у міжнародних наукових і освітніх проєктах, а студентів у програмах академічної мобільності і подвійного дипломування.</p> <p>Рівень відповідності Критерію 4.</p> <p>Рівень В</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.</p> <p>Слабкі сторони: 1. Відсутність єдиної освітньої платформи для дистанційного навчання. 2. Відсутність силабусів. 3. Низька участь у реалізації проєктів</p>	<p>Дякуємо за високу оцінку участі викладачів та студентів у науковій діяльності на кафедрі економіки підприємства. Економічний факультет є лідером Університету за кількістю переможців у конкурсах студентських наукових робіт. У II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт 2020 – 2021 н.р. взяли участь 37 студентів економічного факультету, 31 з них отримали нагороди: I місце – 17; II місце – 11; III місце – 3. Серед переможців є і здобувачі ОП: https://t1p.de/ykbph. Крім того, кафедрою щорічно видається збірник наукових праць студентів та аспірантів «Актуальні проблеми підприємницької діяльності в Україні» (видано уже 19 збірок), де студенти цієї ОПП мають можливість публікувати власні наукові статті. Реалізації наукових інтересів здобувачів сприяє їх участь у роботі наукових гуртків «Актуальні проблеми економіки праці та управління персоналом» (науковий керівник проф. Грішнова О.А.) та «Корпоративне управління та соціальна відповідальність бізнесу» (науковий керівник проф. Баюра Д.О.). Щорічно студенти ОПП беруть активну участь у Міжнародній науково-практичній конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Шевченківська весна» (https://t1p.de/ao9th), та студентських конференцій, організованих кафедрою (https://bit.ly/3eGCLLr, https://bit.ly/3BcVlm7). Тематика тез доповідей тісно пов'язана з вивченням предметів ОП і проведенням відповідних досліджень.</p> <p>1. Щодо відсутності єдиної освітньої платформи для дистанційного навчання зауважимо так. У КНУТШ існує власна, розроблена у КНУТШ, система Triton для забезпечення адміністрування навчального процесу. Існують різні рівні доступу: так, завідувач кафедри може формувати навчальне навантаження для викладачів кафедри; є можливість формування навчальних планів, оперативних планів, забезпечується робота деканату та ін. У системі Triton Student кожний студент має власний кабінет, де він може бачити оцінки, отримані ним під час сесії, а також обирати навчальні дисципліни.</p> <p>Жодна із загально доступних платформ дистанційних комунікацій не може задовольнити понад 500 програм 55 спеціальностей у понад 20 підрозділах – завдання врахування специфіки освітнього процесу за кожною із спеціальностей</p>

<i>Звіт ЕГ</i>	<i>Коментар КНУТШ</i>
<p>міжнародного співробітництва у науковій та освітній діяльності, за участі викладачів і здобувачів освіти ОП «Економіка бізнесу» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.</p> <p>Рекомендації: ЕГ рекомендує здійснити ряд заходів, які будуть сприяти покращенню процесів навчання і викладання за освітньою програмою, серед яких наступні: 1. Для зручності студентів, забезпечення прозорості оцінювання і контролю з боку адміністрації університету реалізувати на рівні університету або економічного факультету єдину освітню платформу для дистанційного навчання. 2. Зважаючи на орієнтацію РПНД більшою мірою на викладачів, запровадити силабуси або розширені анотації дисциплін як більш зручну форму для розуміння студентами змісту дисципліни, запланованих ПРН і вимог викладача щодо організації навчального процесу і комунікації (передусім для вибіркового ОК). 3. Активізувати реалізацію проектів міжнародного співробітництва у науковій та освітній діяльності, за участі викладачів і здобувачів освіти ОП «Економіка бізнесу» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. 4. Знизити ризик недосягнення ПРН 27 через забезпечення його лише одним ОК.</p> <p>Рівень відповідності Критерію 4. Рівень В</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.</p> <p>У ході роботи з критерієм 4, ЕГ дійшла до висновку, що певні недоліки за підкритеріями 4.1, 4.2 та 4.5, які не є критичними, і, на думку експертної групи, дозволяють зробити висновок про відповідність критерію на рівні В.</p> <p>Сильні сторони: 1. Перевагою даної ОП є активна участь викладачів та студентів у науковій діяльності, зокрема щодо публікації наукових статей, участі у конкурсах наукових робіт. 2. Здобувачі поінформовані щодо структури навчальних дисциплін, критеріїв оцінювання за компонентами, порядку і термінів здійснення контрольних заходів. 3. Під час карантину і воєнного стану організовано дистанційне навчання з використанням сучасних технологій. 4. Студенти мають</p>	<p>природничих, технічних, гуманітарних наук не вирішує жодна з них.</p> <p>Від так при застосуванні елементів дистанційного навчання (в Університеті на сьогодні немає програм дистанційного навчання) викладачі використовують ті програмні засоби (наприклад Zoom, Google Meet з розширеними, завдяки ліцензіям, наданим КНУТШ, можливостями тощо). Також всі викладачі та студенти мають корпоративну поштову скриньку в домені @knu.ua. Завдяки співпраці з компанією Google, для кожного викладача та студента створений єдиний робочий простір Google Workspace, який дозволяє використовувати всі доступні інструменти Google, зокрема, Google Classroom. Все це робить дуже зручним процес дистанційного навчання. Крім того, у навчальному процесі викладачі використовують різноманітні програмні продукти: IBM SPSS Modeler, Weka, SAP ERP, SAP Analytics Cloud, Tableau, Power BI, GPSS, Powersim та багато інших.</p> <p>До моменту запровадження програм за дистанційною формою навчання Університет безумовно визначиться (у тому числі шляхом розробки відповідного продукту, або замовлення адаптованої версії існуючих продуктів) із єдиною платформою для відповідних програм.</p> <p>2. Ми не розуміємо чому ЕГ вважає відсутність силабусів як форми методичного документу слабкою стороною ОП, оскільки: 1) запровадження силабусів не передбачене законодавством України чинними нормативним документами Університету, який має автономію класичного закладу вищої освіти та значний досвід нормотворення і освітньої методичної роботи; 2) робочі програми навчальних дисциплін містять всю необхідну для здобувачів інформацію, а сама форма цих робочих програм розроблена на основі вивчення вимог щодо написання силабусів в університетах-партнерах Великобританії. Додаткові міркування з цього питання викладено також у відповідях до зауважень по Критерію 5.</p> <p>3. Не можемо також безапелляційно прийняти як оцінку слабких сторін ОП зазначену ЕГ «низьку участь у реалізації проектів міжнародного співробітництва у науковій та освітній діяльності, за участі викладачів і здобувачів освіти ОП «Економіка бізнесу» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти». Слід відзначити певну суперечність висновків ЕГ щодо участі викладачів у міжнародному співробітництві.</p> <p>Апелюючи до матеріалів звіту самооцінювання, зазначимо, що у п. 4.7 та додаткових документах, наданих на запит ЕГ (копіях сертифікатів учасників різних міжнародних заходів, наказів про направлення на стажування), продемонстровано приклади щодо 6 студентів, які в період весняного семестру 2021 – 2022 н.р. мали досвід академічної мобільності у зарубіжних університетах. Щодо НПП, то викладачі кафедри, які забезпечують викладання низки обов'язкових та вибіркового дисциплін, а також</p>

<i>Звіт ЕГ</i>	<i>Коментар КНУТШ</i>
<p>можливість здійснювати публікації у виданнях університету і це заохочується викладачами, працює науковий гурток. 5.Взаємодія роботодавців, випускників, викладачів і студентів щодо змісту ОП і організації навчального процесу. 6. Відбувається щорічне оновлення і перегляд РПНД. 7. На ОП викладачами кафедри здійснюється всебічна підтримка студентів і забезпечення індивідуального освітньо-наукового консультування.</p> <p>Слабкі сторони: 1. Відсутність єдиної освітньої платформи для дистанційного навчання. 2. Відсутність силабусів. 3. Низька участь у реалізації проектів міжнародного співробітництва у науковій та освітній діяльності. за участі викладачів і здобувачів освіти ОП «Економіка бізнесу» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Рекомендації: ЕГ рекомендує здійснити ряд заходів, які будуть сприяти покращенню процесів навчання і викладання за освітньою програмою, серед яких наступні: 1. Для зручності студентів, забезпечення прозорості оцінювання і контролю з боку адміністрації університету реалізувати на рівні університету або економічного факультету єдину освітню платформу для дистанційного навчання. 2. Зважаючи на орієнтацію РПНД більшою мірою на викладачів, запровадити силабуси або розширені анотації дисциплін як більш зручну форму для розуміння студентами змісту дисципліни, запланованих ПРН і вимог викладача щодо організації навчального процесу і комунікації (передусім для вибіркових ОК). 3. Активізувати реалізацію проектів міжнародного співробітництва у науковій та освітній діяльності. за участі викладачів і здобувачів освіти ОП «Економіка бізнесу» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Рекомендації є цілком досяжними і відповідають стратегічним цілям університету і прагненням академічного персоналу</p>	<p>викладачі інших структурних підрозділів факультету групи забезпечення ОП мають різнобічний <i>досвід участі у проєктах міжнародного наукового і освітнього співробітництва</i>, найпоширенішими з яких є: <i>наукове стажування</i> (Филюк Г.М., Шуменський університет, м. Шумен, Болгарія; Филюк Г.М., Піменова О.В., Онисенко Т.С., Микитюк О.П., Тарасенко Л.О, Польща, м. Варшава, Інститут економіки та фінансів Варшавського університету природничих наук; Грішнова О.А., Інститут розвитку міжнародного співробітництва, Польща; Вірченко В.В., Білостоцький університет, Польща; Піменова О.В., стажування за програмою Міжнародного Вишеградського Фонду, Польща; Мартинюк Л.А., Університет фінансів, бізнесу та підприємництва, Болгарія та інші); <i>участь у конференціях</i> (Мірошніченко О.Ю., Хорватія, Молдова; Микитюк О.П., Греція; Онисенко Т.С., Польща; Филюк Г.М., Піменова О.В., Магомедова А.М., Кравченко Т.В., Польща та інші); <i>наукове опонування та керівництво аспірантами</i> (Мірошніченко О.Ю., Литва, проф. Филюк Г.М., Казахстан, Грузія); <i>весняні та зимові економічні школи</i> (Мірошніченко О.Ю., Польща, Італія); <i>викладання дисциплін</i> (Магомедова А.М., курс лекцій для студентів Національного університету Луїса, Польща); <i>рецензування у фахових наукових збірниках за кордоном</i> (проф. Филюк Г.М., Казахстан). У Київському національному університеті імені Тараса Шевченка діє розгалужена система міжнародних зв'язків. В Університеті підписано понад 300 договорів про міжнародну співпрацю. Дія підписаних договорів розповсюджується на всі діючі освітні програми університету. Кожен учасник освітнього процесу (і даної ОП також) має можливість брати участь в академічних обмінах згідно всіх діючих договорів про співпрацю. Перелік університетів партнерів із датою підписання угоди опубліковано на сайті академічної мобільності Київського національного університету імені Тараса Шевченка.</p> <p>Договори з іноземними ЗВО: http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=75&lang=uk Договори з українськими ЗВО: http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=2154&lang=uk Дані переліки оновлюються відповідно до підписання нових угод.</p> <p>Позитивну реакцію групи забезпечення ОП на рекомендацію «знизити ризик недосягнення ПРН 27 через забезпечення його лише одним ОК» зазначено вище, у відповідях до зауважень по Критерію 2.</p>
<p>Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність</p> <p>Загальний аналіз щодо Критерію 5:</p>	<p>Дякуємо ЕГ за високу оцінку освітньої програми за критерієм 5. Акцентуючи увагу на кращих рисах та унікальних, зразкових практиках освітньої програми, окремо хочемо зазначити, що прозорості системи оцінювання здобувачів вищої освіти та забезпеченню академічної доброчесності сприяє також наскрізне</p>

<i>Звіт ЕГ</i>	<i>Коментар КНУТШ</i>
<p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.</p> <p>Сильні сторони: Керівництво КНУТШ, економічного факультету та НПП кафедри економіки підприємства є відкритими до спілкування. Контрольні заходи та оцінювання здобувачів ОП регламентуються інституційно й системно відповідними положеннями та нормативними документами, що знаходяться у відкритому доступі на офіційних веб-сайтах університету, факультету та кафедри. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів ОП визначені в робочих програмах дисциплін, які розміщено у вільному для студентів доступі на офіційному веб-сайті. Правила проведення контрольних заходів є доступними, валідними, чіткими і зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу, що забезпечує об'єктивність оцінювання результатів знань здобувачів. Академічна доброчесність учасників освітнього процесу КНУТШ забезпечується нормативними документами, положеннями, наказами та підкріплюються систематичною роз'яснювальною роботою з боку кураторів, гаранта і групи забезпечення ОП. Здобувачі мають безоплатний доступ до ліцензійного сервісу Unicheck та інших загальнодоступного ПЗ, через які відбувається перевірка і самоперевірка їх письмових робіт. Між групою забезпечення і здобувачами ОП налагоджено конструктивний діалог щодо дотримання відповідної якості навчально-наукового продукту (затвердження тем та виконання завдань курсових робіт, підготовки та участі у наукових заходах з урахуванням наукових та професійних побажань здобувачів тощо); починаючи з першого курсу і протягом усього навчання, серед здобувачів ОП проводиться систематична роз'яснювальна робота щодо дотримання принципів академічної доброчесності, які популяризують та імплементують через відкриті онлайн ресурси, гостьові лекції, поточні аудиторні заняття. В умовах карантину та війни освітній процес на ОП проходить у повному обсязі відповідно до затвердженого розкладу з</p>	<p>використання внутрішньої системи автоматизації процесів освітньої діяльності Triton. Відповідними функціями системи є формування академічних груп, відомостей для проведення підсумкового контролю, відомостей успішності, розподілу студентів за спеціалізаціями, створення індивідуального навчального плану студента, верстки навчальних та оперативних планів та інші. Студенти мають можливості незалежного доступу до системи Triton Student та ознайомлення із оцінками по навчальних предметах, здійснення вибору спеціалізацій, що забезпечує прозорість процесу оцінювання та інформованість щодо вибору дисциплін. Викладачі мають доступ до сервісів створення індивідуальних кабінетів, перегляду навчального навантаження, внесення інформації про дисципліни тощо. Гарант ОП – можливості контролю за формуванням додатків до дипломів та правильності експорту оцінок у додатки із семестрових відомостей успішності студентів та відомостей підсумкової атестації.</p> <p>Щодо рекомендацій ЕГ, то помилковою і такою, що виникла лише внаслідок складності питання, вважаємо рекомендацію привести у відповідність нормативну документацію із нормативного і навчально-методичного забезпечення цієї ОП (зустрічається назва ОП «Економіка підприємства») до назви ОП «Економіка бізнесу». Усе нормативне та навчально-методичне забезпечення ОП чітко та однозначно відповідає назві освітньої програми «Економіка бізнесу», яка однак, як зауважено в історії програми в звіті самооцінювання, є наступницею ОП «Економіка підприємства» і функціонує лише з 2019 року (перший набір здобувачів освіти здійснено на 2020 – 2021 н.р.). До звіту самооцінювання було додано навчальні плани та описи ОП з однозначною назвою «Економіка бізнесу», разом з тим робочі програми деяких навчальних дисциплін, також завантажені до матеріалів акредитаційної справи, містили назву ОП «Економіка підприємства» в силу того, що ці обов'язкові дисципліни читаються у 7-8 семестрах навчального року (на останньому, 4 курсі навчання) і відповідно, станом на вказаний у цих РП навчальний рік (2020 – 2021 н.р.) здобувачів освіти за програмою «Економіка бізнесу» ще не було. У поточному навчальному році ці РП пройшли пролонгацію за передбаченою процедурою вже для ОП «Економіка бізнесу».</p> <p>Позитивно сприймаємо конструктивне побажання ЕГ щодо спрощення для здобувачів положень навчальних нормативно-методичних документів. Проте не можемо погодитись із рекомендацією «доцільності розробки зрозумілого для здобувачів документу з викладенням інформації у спрощеній формі, зокрема, на кшталт силябусу».</p> <p>Розробка та затвердження робочих програм навчальних дисциплін відбувається у відповідності з чіткою процедурою, визначеною Університетом (Наказ ректора від 11.08.2017 р. за №729-32, Д. 5 (https://bit.ly/2YhTsVi) та Д. 6 (https://bit.ly/3Ba2UZo)). Таким чином, робоча програма навчальної дисципліни – документ, процедура затвердження якого відбувається за єдиною для всього університету уніфікованою процедурою. Відповідно, гарант разом з групою забезпечення ОП з легітимної точки</p>

<i>Звіт ЕГ</i>	<i>Коментар КНУТШ</i>
<p>використанням платформ Google-classroom, Google-диск, Zoom.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.</p> <p>Слабкі сторони: Відзначаючи чіткість і зрозумілість правил проведення контрольних заходів і структурованості очікуваних результатів навчання з окремих ОК, які регламентуються робочими програмами навчальних дисциплін, ЕГ одночасно звертає увагу на високу «навчально-методичність» формулювання цих позицій, а тому «важкість» їх релевантного сприйняття здобувачами. Як рекомендацію ЕГ пропонує гаранту і групі забезпечення ОП переглянути питання щодо доцільності розробки зрозумілого для здобувачів документу з викладенням інформації у спрощеній формі, зокрема, на кшталт силабусу.</p> <p>Рекомендації: привести у відповідність нормативну документацію із нормативного і навчально-методичного забезпечення цієї ОП (зустрічається назва ОП «Економіка підприємства») до назви ОП «Економіка бізнесу».</p> <p>Рівень відповідності Критерію 5. Рівень В</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5. Загалом освітня програма «Економіка бізнесу» має значний рівень узгодженості за підкритеріями 5.1 і 5.2 та достатньо високою мірою узгоджена за підкритеріями 5.3 і 5.4. Застосування цілісного підходу в оцінюванні виявлених фактів та їх контексту дозволило встановити, що освітня діяльність за ОП «Економіка бізнесу» загалом відповідає Критерію 5 з недоліками, що не є суттєвими. Слабкі сторони: Відзначаючи чіткість і зрозумілість правил проведення контрольних заходів і структурованості очікуваних результатів навчання з окремих ОК, які регламентуються робочими програмами навчальних дисциплін, ЕГ одночасно звертає увагу на високу «навчально-методичність» формулювання цих позицій, а тому «важкість» їх релевантного сприйняття здобувачами. Як рекомендацію ЕГ пропонує гаранту і</p>	<p>зору не мають повноважень розробляти силабуси і пропонувати їх студентам, замість робочих програм.</p> <p>Силабус, у класичному його розумінні, має скорочену і, часом, обмежену інформацію щодо дисципліни. Тому, методична інформація щодо дисциплін представлена саме у форматі робочих програм, тобто документу, який містить більш вичерпну інформацію щодо ОК. Крім того, форми робочих програм навчальних дисциплін в КНУТШ загалом, і за ОП зокрема, розроблені на основі вивчення вимог щодо написання силабусів в університетах-партнерах Великобританії.</p> <p>Тому, формалізований підхід до подачі робочої програми, в першу чергу, свідчить про відповідність внутрішнім документам забезпечення якості освітнього процесу, який реалізується із залученням представників студентства.</p> <p>Окрім викладення у робочій програмі, критерії оцінювання озвучуються викладачем на заняттях з дисципліни та відображаються у classroom чи з використанням іншого способу комунікації зі студентами. Таким чином, робоча програма навчальної дисципліни – не єдине джерело отримання інформації щодо критеріїв та порядку оцінювання здобувачів освіти за ОК.</p> <p>З огляду на вище подану інформацію, група забезпечення ОП вважає за доцільне продовжувати працювати із таким основним методичним документом, як робоча програма навчальної дисципліни, форма, структура та вимоги до змісту якого унормовані та пристосовані до практики навчального процесу в Університеті. Таким чином, як робочу рекомендацію приймаємо подальше вдосконалення змісту робочих програм у напрямку спрощення їх для сприйняття здобувачами освіти, доповнення додатковими роз'ясненнями щодо критеріїв оцінювання, програмних результатів навчання та можливостей зарахування певної кількості балів у підсумковій оцінці за результати, здобуті у неформальній освіті (крім тексту РП, у тому числі, на електронних навчальних платформах, на заняттях та на додаткових консультаціях).</p> <p>Таким чином, вважаємо, що підстав для зниження оцінки за Критерієм 5 до рівня В немає, що, зважаючи на відмічені позитивні сторони програми та зразкові практики, дозволяє нам пропонувати оцінити ОП за цим Критерієм на А.</p>

Звіт ЕГ	Коментар КНУТШ
<p>групі забезпечення ОП переглянути питання щодо доцільності розробки зрозумілого для здобувачів документу з викладенням інформації у спрощеній формі, зокрема, на кшталт силабусу. Рекомендації: привести у відповідність нормативну документацію із нормативного і навчально-методичного забезпечення цієї ОП (зустрічається назва ОП «Економіка підприємства») до назви ОП «Економіка бізнесу». Рекомендації є досяжними.</p>	
<p>Критерій 6. Людські ресурси</p> <p>Загальний аналіз щодо Критерію 6:</p> <p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.</p> <p>Сильні сторони: Постійна увага до підвищення фахового рівня викладачів, тісна співпраця з роботодавцями, стимулювання до наукового зростання та викладацької майстерності. Позитивні практики: Значна увага до стимулювання публікаційної активності та підвищення інших показників наукової діяльності (публікацій у БД Scopus та WoS).</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.</p> <p>Слабкі сторони: відсутні. Рекомендації: посилити поінформованість сайту факультету та кафедри щодо підвищення кваліфікації викладачів і співробітників.</p> <p>Рівень відповідності Критерію 6. Рівень А</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6. У ході роботи з критерієм 6, ЕГ дійшла до висновку, що ОПШ має рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 6.1 - 6.6 та відповідає рівню А.</p> <p>До сильних сторін можна віднести: фаховий рівень викладацького складу кафедри, тісна співпраця з роботодавцями та значний персональний досвід участі викладачів в міжнародних проектах. Позитивні практики: Значна увага до стимулювання публікаційної активності та підвищення інших показників наукової діяльності (публікацій у БД Scopus та WoS).</p>	<p>Повністю погоджуємося із позицією експертної групи та щиро вдячні за деталізоване висвітлення сильних сторін, унікальності і зразкових практик ОПШ «Економіка бізнесу» за Критерієм 2 на рівні А.</p> <p>Викладачі групи забезпечення ОП мають високу науково-педагогічну кваліфікацію (15% – доктори наук, професори, 75% – кандидати наук, доценти, 10% – кандидати наук, асистенти), тривалий стаж і досвід роботи (найбільша частка у групі забезпечення тих осіб, що мають період стажу науково-педагогічної роботи від 11 до 25 років – 47%), значну кількість публікацій у провідних міжнародних наукометричних базах (у тому числі, Scopus та Web of Science), постійно проходять профільні семінари, тренінги, стажування для розвитку педагогічної майстерності та підвищення власного фахового рівня, не менш як 80% викладачів мають принаймні одне зарубіжне стажування протягом останніх 5 років (дані додатку 2 звіту самооцінювання).</p> <p>Що стосується рекомендації ЕГ щодо посилення поінформованості сайту факультету та кафедри щодо підвищення кваліфікації викладачів і співробітників, то група забезпечення ОП ініціюватиме частіше розміщення в новинах кафедри або у тематичній рубриці про викладацький склад кафедри інформації про найбільш важливі стажування та підвищення кваліфікації викладачів, особливо такі, які відображають залучення до корпоративних процесів мотивації та стимулювання професійного зростання персоналу (вебінари та цикли підвищення педагогічної майстерності Knu teach week, Teach me online, спільні навчальні проекти Університету із партнерськими організаціями UGEN та GENESIS, стажування в зарубіжних університетах-партнерах, стажування на підприємствах).</p>

<i>Звіт ЕГ</i>	<i>Коментар КНУТШ</i>
<p>Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси</p> <p>Загальний аналіз щодо Критерію 7:</p> <p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7. Сильні сторони та позитивні практики: Сучасні аудиторії обладнані мультимедійними засобами. Наявність творчих та експериментальних просторів. Обладнані кутки відпочинку для здобувачів. Сучасний спортивний комплекс з басейном. Доступність наукових баз та програмного забезпечення для студентів. Широке використання соціальних мереж у поінформуванні та залучені здобувачів до освітнього процесу та соціальних активностей. Розробка та впровадження здобувачами та студентським самоврядуванням додаткових інструментів – таких як чатбот розкладу.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.</p> <p>Слабкі сторони: Під час проведення акредитаційної експертизи зауважень до матеріально-технічної бази університету не виникло. Рівень відповідності Критерію 7. Рівень А</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7. У ході роботи з критерієм 7, ЕГ дійшла до висновку, що ОПШ має рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 7.1 - 7.6. та відповідає рівню А. До сильних сторін та позитивних практик можна віднести: сучасні аудиторії обладнані мультимедійними засобами. Наявність творчих та експериментальних просторів. Обладнані кутки відпочинку для здобувачів. Сучасний спортивний комплекс з басейном. Доступність наукових баз та програмного забезпечення для студентів. Широке використання соціальних мереж у поінформуванні та залучені здобувачів до освітнього процесу та соціальних активностей. Розробка та впровадження здобувачами та студентським самоврядуванням додаткових інструментів – таких як чат-бот розкладу</p>	<p>Щиро дякуємо за високу оцінку ЕГ. Сучасна матеріально-технічна база університету дозволяє організовувати та підтримувати на високому рівні освітній процес. Колектив КНУТШ, економічний факультет та випускова кафедра економіки підприємства докладає чимало зусиль для створення комфортного освітнього середовища, всі наявні матеріальні ресурси використовуються для забезпечення освітніх, організаційних та соціальних потреб здобувачів вищої освіти.</p>

<i>Звіт ЕГ</i>	<i>Коментар КНУТШ</i>
<p>Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми</p> <p>Загальний аналіз щодо Критерію 8:</p> <p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.</p> <p>Сильні сторони: ЗВО має розроблені необхідні положення, що стосуються внутрішнього забезпечення якості освіти, що оприлюднені для зручного та простого доступу в онлайн режимі. Також регулярно проводить опитування здобувачів щодо якості освітніх програм та аналізує їх результати.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.</p> <p>Слабкі сторони: Процес врахування недоліків ОП не чітко унормований, тому можна передбачити певні проблеми з його подальшою реалізацією.</p> <p>Рекомендації: Запропонувати уточнити процедури оперативного реагування на виявлені недоліки в процесі реалізації ОП.</p> <p>Рівень відповідності Критерію 8. Рівень В</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.</p> <p>У ході роботи з критерієм 8, ЕГ дійшла до висновку, що ОПП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 8.1 - 8.7. та відповідає рівню В. До сильних сторін можна віднести: стали систему реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми в цілому на факультеті.</p> <p>Серед слабких сторін: процес врахування недоліків ОП не чітко унормований, що зумовило відповідні рекомендації: запропонувати уточнити процедури оперативного реагування на виявлені недоліки в процесі реалізації ОП. Рекомендації є досяжними.</p>	<p>Не погоджуємося із зауваженням про «недостатню унормованість процесу врахування недоліків ОП» з огляду на його розпливчастість.</p> <p>Всі освітні програми – підготовка нових та вдосконалення існуючих – проходять процедуру внутрішнього моніторингу якості на різних рівнях. Відповідно до внутрішніх документів Університету (їх деталізацію надано у ВСО), виділяють 5 рівнів функціонування системи забезпечення якості освіти. Наявність цих рівнів покликані забезпечити реалізацію якісного освітнього продукту, нівелюючи всі недоліки ОП на етапі її погодження.</p> <p>Напрацьована нормативна база Університету передбачає чіткі та послідовні процедури оперативного реагування на порушення, виявлені у різних сферах здійснення та забезпечення якості освітнього процесу, а також, у багатьох випадках, що дуже цінно, – процедури запобігання різного роду порушенням та виникненню конфліктів інтересів учасників освітнього процесу. Посилання на масив відповідних нормативних документів та конкретних питань, які вони врегульовують у зв'язку із порушенням нормальних практик освітнього процесу, детально проаналізовано у звіті самооцінювання (зокрема, у пунктах 5.2 – 5.12, 7.6, 8.2).</p> <p>Основним дієвим механізмом оперативного реагування на виявлені недоліки освітнього процесу на рівні групи забезпечення освітньої програми є обговорення та аналіз результатів опитування стейкхолдерів, насамперед, здобувачів освіти на засіданнях кафедри та прийняття відповідних коригуючих рішень, про що свідчать також додатково надані підтверджуючі документи.</p> <p>Гарант та група забезпечення ОП діють виключно в інтересах реалізації якісної ОП, при цьому, відповідно до чинних норм та правил, закріплених в документах Університету та з дотриманням усталених традицій Університету. Неприпустимим є порушення процедур та нівелювання якості ОП заради оперативності. Крім того, наявність кількох редакцій ОП, в яких відображені зміни як реакція на фідбек стейкхолдерів та результат внутрішнього моніторингу якості ОП, і є підтвердженням якісного та виваженого підходу щодо реагування на недоліки, виявлені в процесі реалізації ОПП.</p> <p>Універсального алгоритму оперативного реагування на виявлені недоліки в процесі реалізації ОП не може бути, оскільки такі недоліки можуть стосуватись широкого кола напрямів реалізації освітнього процесу (якості викладання, методичного забезпечення, оцінювання, процедур забезпечення контрольних заходів, дотримання академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу тощо). Тому для практичного врахування зауваження ЕГ є потреба в конкретизації, за якими саме напрямами процедури оперативного реагування могли б бути розвинені та доповнені.</p> <p>Погоджуючись в цілому з необхідністю щорічного опитування роботодавців, необхідно зауважити, що у КНУТШ розроблене відповідне Положення щодо опитування роботодавців, яке має здійснюватися Навчальною лабораторією</p>

<i>Звіт ЕГ</i>	<i>Коментар КНУТШ</i>
	соціологічних і освітніх досліджень університету, яка вже запустила пілотну апробацію відповідної анкети. Водночас, вважаємо, що у більшості випадків опитування роботодавців слід робити не по окремій програмі, а по групі програм, оскільки мала кількість учасників опитування (вибірку менш як у 25-30 роботодавців слід вважати малою) результати опитування мають високий рівень похибки. Для окремих програм набагато ефективнішими є двосторонні контакти і усні співбесіди у фокус-групах
<p>Критерій 9. Прозорість та публічність</p> <p>Загальний аналіз щодо Критерію 9:</p> <p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.</p> <p>Сильні сторони: 1. Систематична робота студентського самоврядування щодо просвітницької роботи в соц. мережах. 2. Залученість роботодавців до контролю якості освіти та у освітній процес. 3. Залученість випускників до покращення ОП. Зразковою практикою є наявність широкої інформаційної підтримки усіх аспектів освітнього процесу, включаючи як офіційний сайт ЗВО, так і інші інформаційні ресурси, що дозволяє забезпечити повну інформаційну відкритість та прозорість діяльності університету, доступність інформації для всіх учасників освітнього процесу.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.</p> <p>Слабкі сторони: Слабких сторін за ОП «Економіка бізнесу» за критерієм 9 не виявлено.</p> <p>Рівень відповідності Критерію 9. Рівень А</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.</p> <p>У ході роботи з критерієм 9, ЕГ дійшла до висновку, що ОПП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 9.1 – 9.3. та відповідає рівню В. До сильних сторін можна віднести: 1. Систематична робота студентського самоврядування щодо просвітницької роботи в соц. мережах. 2. Залученість роботодавців до контролю якості освіти та у освітній процес. 3. Залученість випускників до покращення ОП. Зразковою практикою є наявність широкої інформаційної підтримки усіх аспектів</p>	<p>Висловлюючи вдячність ЕГ за високу оцінку за критерієм прозорості та публічності програми, хочемо для поглиблення обґрунтування додати, що забезпечується також залученість безпосередньо здобувачів освіти у підвищення якості освітнього процесу та вдосконалення ОП (зокрема, участь студентів у обговоренні ОП на засіданнях кафедри, втілення у проектах ОП переваг студентів щодо формування варіативної частини навчальних планів).</p> <p>Група забезпечення ОП застосує для розвитку програми рекомендації ЕГ щодо поширення просвітницької роботи щодо прав і обов'язків, яка ведеться переважно на молодших курсах, серед здобувачів інших курсів навчання.</p>

<i>Звіт ЕГ</i>	<i>Коментар КНУТШ</i>
<p>освітнього процесу, включаючи як офіційний сайт ЗВО, так і інші інформаційні ресурси, що дозволяє забезпечити повну інформаційну відкритість та прозорість діяльності університету, доступність інформації для всіх учасників освітнього процесу.</p>	